

Til transport- og kommunikasjonskomiteen

19.10.2020

Teknas innspill til Statsbudsjettet 2021

Tekna – Teknisk naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 85 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Bevilgninger til vedlikehold på jernbane må øke - Kap. 1352 og Kap. 4356

Tekna er veldig glad for at regjeringen foreslås å styrke investeringene til jernbane. Vi er imidlertid bekymret over at vedlikeholdsetterslepet øker. Det viktigste for at jernbanen skal fungere er økte midler til vedlikehold og fornyelse av dagens bane, til dette trengs det økte bevilgninger.

Jernbane skiller seg fra veisektoren ved færre tilbydere av tjenester og kostbart og spesialisert utstyr for å utføre vedlikehold og fornyelse. Det er derfor viktig med et forutsigbart og høyt nivå på jernbanebevilgningene for å oppnå god effekt. For togbrukerne fremstår det som et paradoks at økte investeringer ledsages av dårlig regularitet som følge av sviktende vedlikehold. På sikt vil en slik situasjon gjøre det vanskelig å sikre oppslutning om nødvendige jernbaneinvesteringer i framtida.

Investeringsnivået på vei må opprettholdes - Kap. 1320

Tekna registrerer at investeringene på vei foreslås kuttet med totalt 3 milliarder, inkludert nedgang i bompengainntekter for 2021. med dette forslaget. Regjeringen skyver dermed ansvaret over på de nye regionene.

Budsjettforslaget legger opp til 3 mrd kutt i investeringsbudsjettet på vei, fordelt på 2 mrd i bevilgninger og 1 mrd i bompenger. Et slikt kutt vil ramme aktiviteten i veisektoren og vil gi redusert sysselsetting i en tid hvor vi trenger å opprettholde aktiviteten i økonomien. Vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene må forventes å øke

Kuttet kommer i tillegg til ABE-reformen. Slike store svingninger gir utfordringer for stabile fagmiljøer. For å beholde kompetanse og stoppe kompetanseflukt trenger vi stabilitet og positive signaler. Statens vegvesen sysselsetter (indirekte) 30 000 fra entreprenør-bransjen. Vi anslår at kuttet vil bety ca 1500 færre ansatte hos entreprenørene. Tekna mener at dagens nedgangskonjunktur bør møtes med å opprettholde aktiviteten i vei-investeringene.

Tekna ber Stortinget opprettholde investeringene på riksveier i en spesiell tid med stort behov for å opprettholde aktiviteten i økonomien.

Tekna ber Stortinget øke bevilgningene til fylkesveiene for å hindre økt vedlikeholdsetterslep.

Kostnader ved omorganiseringer innenfor vei og bane – kompetanseflukt - Kap. 1320

Tekna organiserer mange av våre fremste eksperter innen vei og jernbane. Omorganiseringene i begge sektorer har ført til en kompetanse-flukt blant våre medlemmer og en svekkelse av fagmiljøene. Statens vegvesen har i løpet av 2019 og 2020 mistet om lag 3000 ansatte. Forventet turnover ser nå ut til å bli ca. 15 prosent, mot forventet ca 10 prosent. Det er størst avgang i gruppen med høyere teknisk utdanning. Det tar lang tid å bygge opp velfungerende fagmiljøer som leverer kvalitet, men det tar kort tid å rive disse miljøene ned.

Tekna stiller spørsmål ved om fragmentering av fagmiljøer vil redusere trafikksikkerheten på sikt. Vi mener at årsaken til at Norge er på topp når det gjelder trafikksikkerhet er gode fagmiljøer og tverrfagligheten som ligger til grunn for alt vårt arbeid. Omorganiseringer og uro i fagmiljøene gjør at våre tillitsvalgte stiller spørsmål ved om våre myndigheter har en klar tanke om hva man vil med vegvesenet.

Behov for økte bevilgninger til bredbånd i distriktene - Kap. 541 Bredbånd

Bevilgningene bredbåndsutbygging er økt fra om lag 250 millioner kroner til 406 millioner i 2020. For neste år har regjeringen imidlertid foreslått å ta bort disse ekstra midlene og legge seg på samme moderate nivå som tidligere år. Tekna mener at økt takt i utbygging av bredbånd i distriktene er et godt motkonjunkturtiltak, og det egner seg spesielt godt i en situasjon hvor digitale møteplasser er eneste alternativ for næringsliv og utdanning. Vi foreslår at bevilgningsnivået for 2020 opprettholdes for 2021.

Tekna mener at økte bevilgninger til bredbånd i distriktene gir muligheter for et effektivt næringsliv i hele landet, også der det ikke isolert sett er lønnsomt med utbygginger. Årets ekstrabevilgning viser at dette er et område hvor det er mulig å øke bevilgningene raskt, og dermed utløse større investeringer fra private aktører og lokale myndigheter.

Dagens akutte situasjon med hjemmekontor og rask utvikling av digitale møteplasser har økt behovet for robuste nettløsninger. Påfyll av nødvendig kompetanse skjer i dag over nettet og krever raskt bredbånd der folk bor og oppholder seg.

Tekna ber Stortinget videreføre økningen i bevilgninger til bredbånd i distriktene i 2021.